

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh
National University of Ireland, Galway

Scoil na Gaeilse Comhdháil

Litríocht agus Cultúr na Gaeilse

17-18 DEIREADH FÓMHAIR 2008
OLLSCOIL NA hÉIREANN
GAILLIMH

A OICH AINTEOIRÍ
LIAM MAC MATHÚNA
REGINA UÍ CHOLLATÁIN
RIÓNA NÍ FHRIGHIL

AMCHLÁR NA COMH

SCOIL NA GAELGE, OLLSCOIL NA hÉIREANN, GAILLIMH

DÉ hAOINE 17 DEIREADH FÓMHAIR

IONAID LÉACHTA: (A) TÉATAR CHEARBHALLÁIN; (B) SEOMRA 104; (C) SEOMRA 116

• 12.00 – 12.30:

- (a) JEANNINE WOODS: ‘Scannánaíocht na Gaeilge agus “An tríú cineama”.’
- (b) STIOFÁN NEWMAN: ‘Eachtra Thoroilbh Mhic Stairn agus Eachtra Chloinne Thoroilbh le Micheál Coimín – dhá scéal ón 18ú haois.’
- (c) MÁIRE NÍ ANN RACHÁIN: ‘Úrscéalta cogadóchta.’

• 12.30 – 1.00:

- (a) RUTH LYSAGHT: ‘Íomhá na teanga i bpromos TG4 agus Whakaata Māori.’
- (b) NIAMH NÍ SHIADHAIL: ‘“Faoi ghallsmacht is daoirse ag breed Chailbhín chraosaigh”: foclóir agus dearcadh fhilí Chairbre i leith na bProtastúnach, c. 1800 – c. 1850.’
- (c) FIACHRA MAC GABHANN: ‘Misean Naomh Pádraig i Maigh Eo: fianaise na logainmníochta.’

• 1.00 – 2.30: Lón

• 2.30 – 3.30: AOICHAINTEOIR: LIAM MAC MATHÚNA:

‘TL-LEAGANACHA LOGAINMNEACHA: FOIRMEACHA AGUS FEIDHMEANNA.’

• 3.30 – 4.00:

- (a) ÚNA NIC ÉINRÍ: ‘Seán Ó Tuama an Ghrinn agus Seón Anna.’
- (b) LAOISE NÍ DHÚDA: ‘Pobal Gaeltachta an bhreacbaile: cás-staidéar sochttheangeolaíoch agus eitneagrafaíoch sa bheartas teanga.’
- (c) PÁDRAIG Ó MÁILLE: ‘Macallaí: Éire agus an nualtríocht ón Tríú Domhan.’

• 4.00 – 4.30: Tae

• 4.30 – 5.00:

- (a) MEIDHBHÍN NÍ ÚRDAIL: ‘Ón athscríbhinn go dtí an t-athchruthú liteartha.’
- (b) CAITRÍONA NÍ CHLÉIRCHÍN: ‘Guthanna ildaite INNTI.’
- (c) TADHG Ó DÚSHLÁINE: ‘Aighneas an Pheacaigh leis an mBás: log, pearsa, aimsir agus fáth airge.’

• 5.00 – 5.30:

- (a) PÁDRAIG Ó NÉILL: ‘Aistriú focal nó athghiniúint?’
- (b) MÁIRE DE BÚRCA: ‘Biddy Jenkinson: imaistriú anama nó téacsálú an léitheora.’
- (c) PÁDRAIG Ó CEARBHAILL: ‘Oidhe an Chait Ghlais: cúlra, téamaí agus múnlú an ábhair.’

• 5.30 – 6.00:

- (a) FIDELMA NÍ GHALLCHOBHAIR: ‘Pleanáil téarmaíochta: cuid bhunúsach den phleanáil teanga.’
- (b) MÁIRÍN NIC EOIN & AISLING NÍ DHONNCHADHA: ‘Ar an gcoigríoch: léiriú na litríochta ar an imirce’
- (c) LIAM Ó DOCHARTAIGH: ‘“Tarbh ar an altóir is an t-asal ar a ghlúine dhó” – ar thug an Eaglais sa Mheánaois spás do lucht seachadta “Amhrán na nÍontas”?’

• 6.00: • An Chomhdháil á hOscailt go hOifigiúil ag Uachtarán Ollscoil na hÉireann, Gaillimh, An tOllamh James Browne.

• An leabhar TG4@10: Deich mBlíana de TG4/Ten Years of TG4 (eag. E. O’Connell, J. Walsh & G. Denvir – Cló Iar-Chonnachta) á sheoladh ag Mícheál D. Ó hUiginn, TD.

• Duais an Choimisinéara Teanga á bronnadh ag an gCoimisinéir, Seán Ó Cuirreáin.

• 8.00: Dinnéar

DEIREADH FÓMHAIR

HÁLA

DÉ SATHAIRN 18 DEIREADH FÓMHAIR

IONAID LÉACHTA: (A) TÉATAR CHEARBHALLÁIN; (B) SEOMRA 104; (C) SEOMRA 116

• 10.00 – 10.30:

- (a) **DEIRDRE NÍ CHONGHAILE:** ‘Ní neart go cur le chéile – lámhscríbhinní ceoil a chruthaigh Petrie agus Ó Comhraí in Árainn in 1857.’
- (b) **FIONNTÁN DE BRÚN:** “‘We want no Gothic revival’”: Pádraig Mac Piarais, an Gotachas agus an Athbheochan.’
- (c) **CLODAGH DOWNEY:** ‘Ailill Molt, rí Chonnacht.’

• 10.30 – 11.00:

- (a) **PROINSIAS Ó DRISCEOIL:** ‘Áine Ní Fhoghlú (1880-1932) mar bhailitheoir amhrán sna Déise.’
- (b) **RÓISÍN NÍ GHAIRBHÍ:** “‘Mise Éire?’” – gaolta Gaeltachta Phádraig Mhic Piarais.’
- (c) **MÍCHEÁL Ó MAINNÍN:** ‘Cérbh é Eochaidh ua Flannacáin, “senchaid Aird Macha”?’

• 11.00 – 11.30: Tae

• 11.30 – 12.30: **AOICHAINTEOIR: REGINA UÍ CHOLLATÁIN: ‘IRISEOIRÍ NA HATHBHEOCHANA AGUS COINBHINSIÚIN NA HIRISEOIREACHTA: BÉALSCAOILTEACHT SHRIANTA?’**

• 12.30 – 2.00: An leabhar **Aistriú Éireann** (eag. Ríona Ní Fhrighil & Charlie Dillon – Cló Ollscoil na Banríona) á sheoladh ag an Ollamh Nollaig Mac Congáil.
• Lón.

• 2.00 – 2.30:

- (a) **UINSEANN MAC THÓMAIS:** ‘Mapa digiteach teangeolaíoch mar áis fhorbartha sa phleanáil teanga.’
- (b) **RÓISÍN NÍ MHULLÁIN:** ‘An chinsireacht i litríocht na Gaeilge agus Críostóir Ó Floinn.’
- (c) **JOE STEVE Ó NEACHTAIN:** ‘Nádúr agus mínádúr an chultúir.’

• 2.30 – 3.00:

- (a) **GEARÓID Ó CLÉRIGH:** ‘An Ghaeilge atá marbh ...’
- (b) **OISÍN UÍBH EACHACH:** ‘Cur chuige síocanailíseach doimhneachta i leith phrós Phádraig Uí Mhaoileoin.’
- (c) **DEIRDRE NIC MHATHÚNA:** “‘Do shloinneadh, a mhacaimh mná / ní beag liom ar chách mar cheisd’” – feidhm ainmneacha i ndánta le Piaras Feiritéar.’

• 3.00 – 3.30:

- (a) **CAITLÍN UÍ ANLUAIN:** ‘Patrick Wall, seanmóirí, ról an tsagairt san Eaglais iar-Thriontach, 1778-1832.’
- (b) **ÉRIN NÍ EAGHRA:** “‘Ní sciath ar bith arm ach tuar tubaiste géire’” – saighdiúir stuacach ar son na síochána: Úna Bean Uí Dhiosca.’
- (c) **SEÁN Ó RIAIN:** ‘Múineadh na Gaeilge: cabhair ó Esperanto?’

• 3.30 – 4.00: Tae

• 4.00 – 5.00: **AOICHAINTEOIR: RÍONA NÍ FHRIGHIL: ‘AN RÓD ATÁ ROMHAINN: TEAGASC NA GAEILGE AR AN TRÍÚ LEIBHÉAL.’**

• 5.00: Clabhsúr